

Rutteli's flying circus

Een van mijn vrienden/collega's noemde dit 'mijn persoonlijk altaarstuk'. Ze had het eigenlijk niet beter kunnen verwoorden. Het schilderij dat deel uit maakt van een groter geheel dat, met alles er op en er aan, één groot monumentaal kunstwerk vormt. Dat is iets wat ik al langer voor ogen had en uiteindelijk heb ik de stap gezet om het te gaan maken. Met het kunstwerk 'Rutteli's flying circus' heb ik me op het terrein van monumentale vormgeving begeven en daarmee kom ik op het punt waar ik, als artiest, wil zijn.

Een schilderij met een monumentaal kader dat de toeschouwer dichterbij het kunstwerk brengt dan wanneer het alleen een schilderij was gebleven. Nu kijk je naar een monument dat de verbinding gaat leggen naar het spirituele. Door gebruik te maken van kerkelijke vormgeving (denk aan de gebedsborden uit de kerk) en bewust ook gebruik te maken van geloofssymbolen, zoals het Maria beeldje, breng ik de toeschouwer een twee-, en drie dimensionaal kunstwerk dat een stapje verder gaat dan oppervlakkige beschouwing. Dit werk trekt alle aandacht en zal iedereen sneller en dichterbij het doel van het werk brengen dan wanneer het louter en alleen een schilderij gebleven was.

De boodschap van dit werk is dromen en fantaseren. Ik ben van mening dat we dat tegenwoordig veel te weinig doen. Elk bijzonder voorval krijgt meteen een wetenschappelijke verklaring waardoor het oninteressant en verklaarbaar saai wordt. Dat heeft kwalijke gevolgen voor de kwaliteit van het leven en laat geen ruimte meer open voor persoonlijke fantasie. Die fantasieloze maatschappij wil ik, met alles wat in mijn vermogen ligt doorbreken.

Het kunstwerk

Op het schilderij zie je een droomlandschap dat niet kan bestaan. Toch is het er. Kijk zelf maar. In dat landschap staat een witte clown met om hem heen een paar personen die aan paraplu's om hem heen zweven. Op de achtergrond zie je een fantastisch berglandschap. De spits van de berg loopt naadloos over in een ranke kerktoeren (de toren van de Grote Kerk van Breda). Daaronder een, in de berg gebouwde, stad. De clown heet Mario Rutteli en hij zou zo uit een film van Fellini gestapt kunnen zijn. In mijn verhaal is hij een mythe. Mario Rutteli werkte zijn leven lang als klokkenmaker in Italië. Hij trok van stad naar dorp om overal de klok gelijk te zetten en voorzag, in die hoedanigheid, de mensen van de tijd. Met de verschijning van Mario verscheen de juiste tijd. De mensen wisten dat en daarom genoot hij een zeker respect. Mario wist, als geen ander, hoe laat het was. Hoe hij dat wist kan niemand precies verklaren maar het was nu eenmaal zo.

Wat niemand wist was dat Mario goed bevriend was met de koekoek. De enige vogel die exact kan vertellen hoe laat het is. De koekoek vloog altijd met hem mee en als hij geen zin had om te vliegen reisde hij mee op de schouder van Mario of in zijn gereedschapstas. Zo wist Mario altijd exact hoe laat het was.

Op zekere dag klom hij in de klokkentoren van het Noord Italiaanse plaatsje Finale Emilia. 'La torre dell'orologio di Finale Emilia'. Het horloge van de stad. Het was Mei 2012 en juist op het moment dat Mario boven in de toren zat voltrok zich een aardbeving die de toren in tweeën spleet. De helft die overeind bleef staan behield de helft van de wijzerplaat van de klok. De andere helft, inclusief de wijzers van de klok, stortte ter aarde.

Als door een wonder overleefde Mario de val. Hij was spierwit van de schrik en het stof, maar springlevend. Mensen op het pleintje keken hem stomverbaasd aan en Mario wist zich op dat moment geen goede houding te geven. Hij was met de tijd ter aarde gestort en nu kon niemand meer zien hoe laat het was. Hij voorzag dat hij nu iedereen moest gaan vertellen hoe laat het was. Maar daar had hij geen zin in. Hij was het mannetje van de tijd die er voor zorgde dat alle klokken gelijk stonden en hij was geen wandelende vraagbaak. Maar hij begreep ook dat hij nu meer geld kon verdienen dan ooit tevoren door mensen te laten betalen voor vermelding van de tijd. Niemand kon nog zien hoe laat het was en daarom werd Mario in één klap een zeer belangrijke persoon.

Zijn kleding was gescheurd en gehavend van de val en de lokale kleermaker nam hem mee naar zijn atelier om hem een mooi kostuum aan te meten. Een pak dat hem nog belangrijker zou maken dan hij nu al was. Dit had tot gevolg dat iedereen hem nu goed kon herkennen en achter hem aan liep om hem telkens te vragen hoe laat het was.

Mario werd daar zot van en besloot het niet meer te vertellen. In plaats daarvan ging hij zingen. Hij zong de opera als de beste. Hij bespeelde ook tal van instrumenten. En zo trok hij van stad tot stad. Samen met zijn onafscheidelijke koekoek.

Er waren geen klokken meer over om gelijk te zetten. Alle klokken waren ingestort door de aardbeving en het leek erop dat Mario werkloos zou worden. Maar dat was wel het laatste wat hij wilde zijn. Daarom trok hij, al zingend en musicerend, van stad tot stad totdat hij de directeur van het circus ontmoette. Die zag in Mario de redding van zijn circus, waar al jaren geen mens meer in geïnteresseerd was. Met Mario Rutteli kon hij de tent weer vol publiek trekken en zo kwam het dat Mario in het circus belandde waar hij op ging treden als musicerende clown en de juiste tijd verkondigde. Dan zette iedereen zijn en haar horloge gelijk en genoot men van het optreden van de clown.

Een optreden van Rutteli was meer dan zomaar een leuke tijdverpozing. Om de een of andere reden kon je je mee laten voeren op zijn muziek in je eigen fantasie en je eigen dromen. Je reisde dan met hem mee door de meest fantastische landschappen, die alleen maar op puzzels konden bestaan. Je kon gaan dromen over reizen door de lucht aan een paraplu en je kon dan de meest fantastische dingen gaan beleven.

Op het schilderij zie je zo'n gedroomde situatie. Je bevindt je in een hoog berglandschap. De hoogste berg ligt voor je. De spits van de berg wordt gevormd door een ranke kerktoeren. Daaronder bevindt zich een stad die alleen maar kan bestaan in je dromen. Als je de stad ziet, dan kun je wegdromen in de smalle straatjes, trappen, poorten en bruggen. Dan ben je aangekomen in het land van je dromen waar alles mooi is en waar niemand zich ergens zorgen over hoeft te maken.